

www.nfunorge.org
Adresse: Postboks 8954 Youngstorget, 0028 Oslo
E-post: post@nfunorge.org
Telefon: 22 39 60 50
Telefaks: 22 39 60 60
Fakturaadresse: 943260672@autoinvoice.no

Musikkutvalget

Oslo, 10. desember 2024

Innspill til musikkutvalget

Norsk Forbund for Utviklingshemmede (NFU) er en menneskerettighetsorganisasjon som både arbeider for full deltakelse og likestilling, og mot diskriminering. NFU skal ivareta interessene til mennesker med utviklingshemming og deres familier overfor sentrale, regionale og lokale myndigheter. NFU har rundt 8300 medlemmer.

NFU har fått flere innspill fra tillitsvalgte om utfordringer og gode eksempler. De følger under.

For mennesker med utviklingshemming er barrierene for deltagelse i musikklivet de samme som ved deltagelse i samfunnslivet for øvrig. En barriere som mange kjenner på er når arrangement eller aktiviteter avholdes i lokaler med manglende fremkommelighet. I verste fall at man ikke engang har mulighet til å komme inn i selve lokalet. Noen musikalske arrangement arrangeres i historiske bygg for å lage en bestemt stemning. Her er ofte tilgjengeligheten spesielt utfordrende.

En annen barriere er arrangementene sine manglende innsikt i å bruke lokaler med hjelpemidler som f.eks. teleslynge.

Praksisen med at private aktører selv bestemmer om de vil benytte seg av ledsagerbevis kan være en økonomisk barriere. Musikkarrangement er kostbart i seg selv og skal en i tillegg, på grunn av sin funksjonsnedsettelse, måtte betale for 1 eller flere ledsagere blir det uoverkommelig dyrt. En annen barriere er at noen kulturarrangement ikke har digitale løsninger for å bestille billetter med ledsagerbevis. Andre arrangement diskriminerer med at funksjonsnedsettelse blir henvist til egne områder for å få ledsagerpris.

At kommuner organiserer kulturaktiviteter i gruppetilbud for personer med funksjonsnedsettelse gjør at det ikke arbeides nok med å tilrettelegge for deltagelse i det ordinære kulturtilbudet.

Korps eller kor for mennesker med utviklingshemming krever gjerne flere som kan bistå og tilrettelegge underveis i øvingene. Det må altså settes av ressurser til dette. Her kan det også være en utfordring å delta fordi man trenger en følgeperson eller at noen kan hente deg.

Mange konsert- og øvingslokaler er ikke spesielt egnede for rullestolbrukere foreks. I tillegg er den individuelle tilretteleggingen helt nødvendig, mange fungerer ikke i gruppetilbud. Mange tilbud er dyre, eks. hvis du skal ha time med musikkterapeut privat. Dissimilis gir eneundervisning det er et subsidiert tilbud. Kulturskolene kunne gjerne ha et mer inkluderende opplegg for elever med funksjonsnedsettelse. Musikk kan være en veldig viktig arena for inkludering, kommunikasjon og gode opplevelser. Også lettere tilgjengelig for de med de største funksjonsnedsettelsene, enn idrett og mange andre fritidsaktiviteter

Tekster kan være vanskelig å lære, og må tilrettelegges. Det samme gjelder for noter.

Skal man spille i band kan det kreves at instrumentet er tilrettelagt for at alle kan spille på dem.

Her, som i alt, er det jo mennesker på alle funksjonsnivå, så behovet for tilrettelegging er varierende.

Det finnes korps, kor og andre tilbud som er tilrettelagt og er gode eksempler. Listen er ikke uttømmende:

- I Bergen er det Tveiterås musikkorps, den kommunale musikkskolen har flere band, og Stjernekorset.
- I Akershus er det Dissimilis.
- I kirken har Hel-arbeidet laget en egen sangbok med tekster og musikk av Tore Thomassen. Det blir brukt mye musikk i Hel-gudstjenestene og Gudstjenester for alle, <https://www.kirken.no/nb-NO/bispedommer/agder/ressurser/inkluderende-kirkeliv/>
- "Relæxt." som har bygget seg opp i Tromsø i det siste. Konseptet startet som et forskningsprosjekt og er nå i ferd med å stå på egne ben etter prosjektfasen. Konseptet er fantastisk og har en egen ansatt på Hålogaland Teater som jobber med det. Det har også spredt seg til musikk – Arktisk Filharmoni. Relæxt handler om mer enn fysisk tilrettelegging. Det inkluderer tilpasning av lyd og lys, samt tilrettelagt informasjon før og under

forestillingene. De skaper et inkluderende og tillatende miljø, kalt en "hysj-fri sone." Det er samme forestilling, men med justerte rammer. Relæxt har blitt ganske populært – ikke bare blant målgruppen, men også folk uten funksjonshemming kommer. Og det er ja bare flott når kultur skaper møteplasser!

Med vennlig hilsen

Hedvig Ekberg
generalsekretær